

Sygn. akt V KK 155/21

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **I. K.**

skazanej z art. 310 § 1 k.k., 286 § 1 k.k., art. 233 § 1 k.k. i innych
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 12 maja 2021 r.,
wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku
Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 października 2020 r., II AKa (...),
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 2 października 2019 r., III K (...),

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 października 2019 r. Sąd Okręgowy w W. , w sprawie III K (...), skazał I. C. (obecnie K.) za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.; art. 270 § 1 k.k.; art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.; art. 310 § 1 k.k. Następnie orzeczone kary jednostkowe połączył orzekając karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i orzekł o kosztach postępowania.

Wyrok ten został zaskarżony apelacjami pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych i obrońcy oskarżonej. Obrońca zaskarżył wyrok Sądu I instancji w całości na korzyść oskarżonej i zarzucił mu: naruszenie przepisów postępowania, a to art. 202 k.p.k. w zw. Z art. 167 k.p.k.; naruszenie art. 7 k.p.k.; błąd w ustaleniach faktycznych.

Wyrokiem z dnia 14 października 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej obowiązek naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym jej w pkt I części rozstrzygającej przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych B. K. i M. K. 748,84 zł. W pozostałym zakresie Sąd ten utrzymał wyrok w mocy i orzekł o kosztach postępowania.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanej, który zaskarżył go w całości i zarzucił rażące naruszenia prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a to:

1. Art. 440 kpk w zw. z art. 11 § 1 kk poprzez jego bezpodstawne niezastosowanie polegające na zaniechaniu zmiany orzeczenia na korzyść skazanej w sytuacji, gdy Sąd a quo uznał I.K. winną popełnienia dwóch odrębnych przestępstw oszustwa na szkodę pokrzywdzonej M. K. , tj. czynu z art. 286 § 1 kk, za co następnie wymierzył skazanej kary jednostkowe w wymiarze po 6 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy czyny te stanowiły jedno przestępstwo, a co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania w mocy orzeczenia rażąco niesprawiedliwego poprzez ukaranie I. K. dwukrotnie za to samo przestępstwo, a co stanowi naruszenie zasady ne bis in idem;
2. art. 455 kpk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk poprzez jego bezpodstawne niezastosowanie polegające na zaniechaniu poprawienia błędnej kwalifikacji prawnej przyjętej przez Sąd a quo polegającej na przypisaniu skazanej popełnienia odrębnych przestępstw: oszustwa na szkodę pokrzywdzonej M. K. , tj. czynu z art. 286 § 1 k.k. (w pkt IV. i V. części dyspozytywnej wyroku Sądu a quo) oraz sfalszowania weksla in blanco, tj. czynu z art. 310 § 1 k.k. (w pkt VI. części dyspozytywnej wyroku Sądu a quo), podczas gdy wskazane czyny należało zakwalifikować jako jedno przestępstwo wyczerpujące znamiona art. 310 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., a co w konsekwencji doprowadziło do wymierzenia za czyny te kar jednostkowych, podczas gdy - przy przyjęciu prawidłowej kwalifikacji prawnej - należało przyjąć, iż zachowanie skazanej stanowiło jeden czyn zabroniony i następnie wymierzyć jedną karę na podstawie przepisu przewidującego karę najsurowszą;
3. art. 440 k.p.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegającego na zaniechaniu zmiany na korzyść skazanej orzeczenia i w

konsekwencji utrzymaniu w mocy przez Sąd ad quem orzeczenia w zakresie czynu przypisanego skazanej w punkcie II części dyspozytywnej wyroku Sądu a quo uznającą ją za winną popełnienia przestępstwa z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., przyjmując, że skazana wyczerpała ustawowe znamiona występkę z art. 233 § 1 k.k., podczas gdy I.K. , składając nieprawdzie zeznania, realizowała przysługujące jej prawo do obrony i wynikające z niego prawo do milczenia oraz do wolności od samooskarżania, a co w rezultacie doprowadziło do naruszenia przysługującego jej prawa do obrony, a w konsekwencji utrzymania w mocy orzeczenia rażąco niesprawiedliwego.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania. Na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. wniósł również o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Wniosek ten uzasadnił nieodwracalnymi skutkami dla skazanej wykonania wyroku. W związku z wymiarem kary łącznej w wysokości 2 lat oraz terminami rozpoznania kasacji wysoce prawdopodobnym jest, że kara ta zostanie w całości lub w znacznej części zostanie odbyta jeszcze przed rozpoznaniem kasacji. Jednocześnie obrońca powołał się na zasadność sformułowanych w kasacji zarzutów.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest bezzasadny.

Zgodnie z art. 532 § 1 k.p.k. w razie wniesienia kasacji sąd może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia wniosku. Norma ta nie wskazuje wprawdzie przesłanek, od spełnienia których zależy wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, to niewątpliwie winna ona mieć zastosowanie do sytuacji wyjątkowych, wprowadza bowiem wyjątek od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, wynikającej z art. 9 k.k.w., zaś prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest przekonanie, że zastosowanie tej instytucji winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji

spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne, i w zasadzie nieodwracalne, następstwa (zob. post. SN z dnia 18 listopada 2003 r., IV K.K. 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; post. SN z dnia 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493). Tego rodzaju następstwa mogą zaistnieć wówczas, gdy już pobieżna analiza wniosku świadczy o jego zasadności.

Taka jednak sytuacja nie zaistniała w niniejszej sprawie.

Z uwagi na wyjątkowy charakter instytucji kasacji i związane z tym procesowe skutki zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. wstrzymanie wykonania orzeczenia powinno nastąpić tylko wówczas, gdy zasadność złożonego wniosku jawi się jako nieomal pewna. To dopiero może uzasadniać odstępstwo od nakazu bezzwłocznego wykonania prawomocnych orzeczeń. W sprawie niniejszej – nie przesądzając w tym miejscu końcowej oceny zasadności zarzutów sformułowanych w kasacji – aż tego rodzaju zaszłość nie wystąpiła. Prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest na tyle wysokie, by to stanowiło wystarczającą podstawę do zastosowania przywołanej regulacji.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.